Ghid de comportare

Accident Nuclear
Urgență Radiologică

Conținutul acestui ghid trebuie făcut cunoscut tuturor angajaților. Regulile se aplică atât la serviciu cât și acasă.

Cuprins

Cum veţi fi alertaţi şi informaţi? 3

Protecţia împotriva radiaţiilor 4

1. Adăpostirea 4

2. Măsuri de protecţie individuală 6

3. Administrarea de tablete cu iod 7

4. Restricţionarea consumului de hrană şi apă

din surse posibil contaminate 8

Urgenţele nucleare pot fi clasificate în următoarele categorii:

- evenimente minore: ex. accidente industriale, medicale, rutiere şi incendii în care sunt implicate surse radioactive, pierderea de surse sau trafic illicit cu surse de radiaţii;
- accidente la instalaţii situate în afara graniţelor dar cu efect transfrontier sau instalaţii aflate pe teritoriul ţării;
- căderi de sateliţi cu alimentare nucleară;
- accidente în care sunt implicate arme nucleare sau atacuri cu arme nucleare;
- atacuri teroriste sau ameninţări privind utilizarea dispozitivelor explosive cu conţinut de material nuclear sau radioactiv.

Cum veţi fi alertaţi şi informaţi?

În cazul unei urgenţe nucleare, autorităţile competente vă vor informa cu promptitudine, despre natura şi amploarea evenimentelor şi vă vor comunica măsurile de protecţie pe care trebuie să le luaţi. Situaţia de urgenţă va fi anunţată de către **sirenele electrice de alarmare** şi în acelaşi timp veţi putea auzi anunţuri transmise din **maşini ale poliţiei** prevăzute cu megafoane. Posturile naţionale şi locale, de radio şi televiziune, vor transmite recomandări utile pentru dumneavoastră. Urmăriţi cu atenţie şi urmaţi numai recomandările care sunt transmise de către purtătorii de cuvânt ai autorităţilor competente.

Semnalul de alarmare a populaţiei în caz de accident nuclear constă din:

5 SUNETE cu durata de 16 SECUNDE cu PAUZĂ de 10 SECUNDE

În situaţia în care auziţi sirenele de alarmare a populaţiei, adăpostiţi- vă şi dacă este posibil, încercaţi să vă informaţi, urmărind emisiunile posturilor locale de radio şi televiziune, care vor difuza, în mod obligatoriu, informaţii cu privire la situaţia de urgenţă.

Protecţia împotriva radiaţiilor

1. Adăpostirea

1.1 Dacă vă aflați în interior în timpul unei urgențe radiologice:

Rămâneţi înăuntru. Închideți și încuiați toate ferestrele și ușile. Mergeţi la subsol sau la mijlocul clădirii. Materialul radioactiv se depune pe exteriorul clădirilor; deci cel mai bun lucru de făcut este să staţi cât mai departe de pereții și acoperișul clădirii. Dacă este posibil, opriți ventilatoarele, aparatele de aer condiționat și unitățile de încălzire care aduc aer din exterior. Închideți clapetele șemineului.

- staţi în casă

- închideţi ferestrele

- opriţi sistemele de ventilaţie
  (hote de bucătarie, ventilatoare de baie etc.)

- păstraţi alimentele şi apa în containere etanşe

- urmaţi recomandările difuzate de autorităţi
  prin posturile locale de radio şi televiziune

Dacă vă aflaţi în zona în care autorităţile au dispus adăpostirea populaţiei, asiguraţi-vă că locuinţa dumneavoastră este **cât mai bine etanşată**. Izolaţi tocurile uşilor exterioare şi ferestrelor cu bandă adezivă.

Încercaţi să vă adapostiţi în încăperile situate **cât mai aproape de centrul locuinţei**.

Este util să aveţi în locul de adăpostire următoarele:

- medicamente
- mijloace de informare
- surse electrice de lumină cu rezervă de alimentare
- apă şi hrană

1.2 Dacă sunteți afară în timpul unei urgențe radiologice:

- Intraţi imediat într-o clădire. Dacă puteți ajunge la o clădire cu mai multe etaje sau un subsol din cărămidă sau beton în câteva minute, mergeți acolo. Dar a fi în interiorul oricărei clădiri este mai sigur decât a fi afară. Odată înăuntru, mergeți la subsol sau în mijlocul clădirii. Materialul radioactiv se depune pe exteriorul clădirilor; deci cel mai bun lucru de făcut este să staţi cât mai departe de pereții și acoperișul clădirii.
- Îndepărtați cu grijă stratul exterior de îmbrăcăminte înainte de a intra în clădire, dacă puteți. Materialul radioactiv se poate depune pe îmbrăcăminte și pe corp, precum praful sau noroiul. Odată înăuntru, spălați părțile corpului care au fost descoperite când erați afară. Apoi îmbrăcați haine curate, dacă puteți. Acest lucru vă va ajuta să vă limitați expunerea la radiații și să împiedicați răspândirea materialului radioactiv.
- Acoperiți-vă gura și nasul cu o mască, o cârpă sau un prosop dacă trebuie să fiți afară și nu puteți intra imediat. Acest lucru poate ajuta la reducerea cantității de material radioactiv.

1.3 Dacă vă aflați într-o mașină, autobuz sau alt vehicul în timpul unei urgențe cu radiații:

- Intraţi imediat într-o clădire. Mașinile nu oferă o protecție bună împotriva materialelor radioactive. Dacă puteți ajunge la o clădire cu mai multe etaje sau un subsol din cărămidă sau beton în câteva minute, mergeți acolo. Dar a fi în interiorul oricărei clădiri este mai sigur decât a fi afară. Odată înăuntru, mergeți la subsol sau în mijlocul clădirii. Materialul radioactiv se depune pe exteriorul clădirilor; deci cel mai bun lucru de făcut este să stai cât mai departe de pereții și acoperișul clădirii.
- Îndepărtați cu grijă stratul exterior de îmbrăcăminte înainte de a intra în clădire, dacă puteți. Materialul radioactiv se poate depune pe îmbrăcăminte și pe corp, precum praful sau noroiul. Odată înăuntru, spălați părțile corpului care au fost descoperite când erați afară. Apoi îmbrăcați haine curate, dacă puteți. Acest lucru vă va ajuta să vă limitați expunerea la radiații și să împiedicați răspândirea materialului radioactiv.

1.4 Dacă aveți persoane dragi în școli, grădinițe, spitale, case de bătrâni sau în alte locuri în timpul unei urgențe de radiații:

- Rămâneţi acolo unde sunteţi! Ieșirea afară pentru a-i lua pe cei dragi v-ar putea expune pe dumneavoastră și pe aceștia la niveluri periculoase de radiații.

- Copiii și adulții din școli, grădinițe, spitale, case de bătrâni sau alte locuri vor fi instruiți să rămână înăuntru până când personalul de intervenție în caz de urgență vor afla că este sigur să se evacueze.
- Școlile, grădinițele, spitalele, casele de bătrâni și alte locuri au planuri de urgență în vigoare pentru a menține oamenii în siguranță în clădire.

1.5 Dacă vi se cere să lăsați pe cineva să intre în casa dvs. sau în locul de adăpost după o urgență prin radiații pentru adăpost:

- Oferirea de adăpost cuiva care a fost afară în timpul unei urgențe radiologice le poate salva viața fără a o pune în pericol pe a dumneavoastră.
- Cereți-le să-și îndepărteze stratul exterior de îmbrăcăminte înainte de a intra în clădire sau în adăpost. Odată înăuntru, cereți-le să-și spele părțile corpului care au fost descoperite când erau afară.
- Apoi cereți-le să se îmbrace cu haine curate, dacă pot. Acest lucru va ajuta la limitarea expunerii la radiații și va împiedica răspândirea materialului radioactiv.

1.6 Dacă aveți animale de companie:

Aduceţi animalele de companie înăuntru cu dumneavoastră, dacă puteți. Aduceți în interior orice provizii din exterior de care animalele dvs. ar putea avea nevoie pentru cel puțin 24 de ore. Odată ce animalele de companie sunt înăuntru, acestea trebuie decontaminate.

Dacă trebuie să ieşiţi din casă din motive urgente, reveniţi cât mai repede posibil, spălaţi-vă imediat şi schimbaţi-vă hainele contaminate puneţi-le într-un sac de plastic.

După ce autorităţile vor anunţa încetarea măsurii de adăpostire este recomandat să aerisiţi încăperile şi să curăţaţi cu atenţie locuinţa. Încercaţi să evitaţi să atingeţi suprafeţele exterioare ale clădirii (ferestrele şi tocurile acestora, zidurile, acoperişul etc.).

2. Măsuri de protecţie individuală

În situaţia în care nu v-aţi putut adăposti în cel mai scurt timp de la instituirea măsurilor de protecţie, este recomandat ca atunci când pătrundeţi în locuinţă, să luaţi următoarele măsuri:

- **puneţi hainele cu care aţi fost îmbrăcaţi într-un sac de plastic şi închideţi-l** (contaminarea hainelor va fi controlată după încetarea situaţiei de urgenţă şi se va realiza decontaminarea acestora, dacă este nevoie)

- **faceţi un duş sau spălaţi-vă bine părul şi corpul**

- **puneţi-vă haine curate, pe care le luaţi dintr-un dulap închis**

- **staţi calm şi aşteptaţi informaţii suplimentare din surse autorizate**

Fiţi un bun vecin!

Dacă vedeţi pe cineva afară, sfătuiţi-l să se adăpostească. Informaţi şi ajutaţi copiii, bătrânii şi persoanele cu handicap.

Nu intraţi în panică!

Acţionaţi în aşa fel, încât să nu induceţi panică celor din jurul dumneavoastră.

3. Administrarea de tablete cu iod

Luaţi tabletele de iod numai atunci când autorităţile au dispus această măsură de protecţie, prin anunţurile făcute la radio şi televiziune. Asiguraţi-vă că măsura vă priveşte pe dumneavoastră, adică vă aflaţi în zona în care autorităţile au decis oportunitatea realizării acestei măsuri.

În situaţia în care vi s-a indicat să luaţi tablete cu iod, respectati indicatiile medicului. Daca nu aveti acces la recomandarile medicului, încercaţi să respectaţi următorul mod de dozare recomandat pe site https://www.ms.ro/wp-content/uploads/2022/04/GHID-INFORMARE-IOD.pdf

- Adulţi şi copii cu vârsta peste 12 ani: 2 comprimate (echivalent cu 100 mg iod)
- Copii cu vârsta între 3-12 ani: 1 comprimat (echivalent cu 50 mg iod)
- Copii cu vârsta între 1 lună - 3 ani: ½ de comprimat (echivalent cu 25 mg iod)
- Nou-născuţi (cu vârsta până la 1 lună): ¼ de comprimat (echivalent cu 12,5 mg iod)

Nu luaţi tablete cu iod:

- dacă **sunteţi alergici** la iod
- dacă **aveţi o afecţiune** cunoscută a glandei tiroide
- dacă **aveţi peste 40 de ani** (conform datelor atasate facute public de Ministerul Sanatatii, persoanele de peste 40 de ani au un risc foarte mic de a contracta cancer tiroidian și nu au nevoie sa ia tablete de iod)
- dacă **vi s-a extirpat chirurgical glanda tiroidă** nu trebuie să luati comprimate tiroidiene.

4. Restricţionarea consumului de hrană şi apă din surse posibil contaminate

Este posibil ca autorităţile să vă solicite să nu consumaţi, pentru o perioadă de timp, hrană proaspătă şi apă provenind din anumite regiuni care ar putea fi contaminate radioactiv. Este destul de probabil să se restricţioneze consumul legumelor şi fructelor produse în grădinile situate într-o zonă din imediata vecinătate a sursei de emisie. De asemenea, s-ar putea ca pentru o anumită perioadă de timp, să se restricţioneze consumul laptelui provenit de la animalele hrănite cu furaje proaspete, din zonele afectate de depuneri radioactive.

Pentru a limita aceste pagube, este recomandat să vă asiguraţi că **animalele şi păsările dumneavoastră nu vor consuma hrană şi apă contaminate**.
Tipul măsurilor de restricţionare, durata acestora şi zonele pentru care se impune adoptarea acestor măsuri de protecţie vor fi indicate în mod clar de către autorităţi prin anunţuri făcute la posturile locale de radio şi televiziune.

Verificaţi periodic și sursele oficiale de informare ale autorităților (DSU, IGSU, MS, INSP, Guvern, MAPN) pentru actualizări ghiduri/recomandări, comunicate, informări legate de siguranța și pregătirea populației, sănătate și alte subiecte de interes pt. situații de urgență.

Surse:
https://www.cdc.gov/nceh/radiation/emergencies/index.htm
https://www.cdc.gov/nceh/radiation/emergencies/getinside.htm
https://fiipregatit.ro/ghid/accident-nuclear/
https://nuclear.ro/wp-content/uploads/2021/05/GHID_de_comportare_in_caz_de_accident_nuclear_sau_urgenta_radiologica.pdf
https://www.ms.ro/campanie-distributie-iodura-de-potasiu/